

Név:

Aláírás:

1. Beugro feladatok (otból legalább három helyes megoldás szükséges) 5×2 pont.

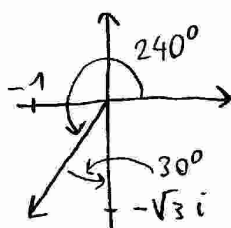
- Ird fel a $P(1, 2, 1)$ ponton átmenő, $\vec{n} = [2, 3, 4]$ normálvektorú sík egyenletét!

$$\vec{n} \cdot (\vec{r} - \vec{r}_0) = 0$$

$$2(x-1) + 3(y-2) + 4(z-1) = 0$$

$$2x + 3y + 4z - 12 = 0$$

- $z_1 = -1 - \sqrt{3}i$. Mi z_1 trigonometrikus alakja?

$$z_1 = 2(\cos 240^\circ + i \sin 240^\circ)$$

$$\sqrt{\sqrt{3}^2 + 1^2}$$

- Számold ki a következő függvény x szerinti deriváltját! $f(x) = \ln(2x+4)$

$$[\ln(2x+4)]' = \frac{1}{2x+4} \cdot 2$$

- $\vec{v}_1 = [2, 1, 3]$, $\vec{v}_2 = [-2, 2, 1]$. Mennyi $\vec{v}_1 \times \vec{v}_2$?

$$\vec{v}_1 \times \vec{v}_2 = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 2 & 1 & 3 \\ -2 & 2 & 1 \end{vmatrix} = \vec{i} \begin{vmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} - \vec{j} \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ -2 & 1 \end{vmatrix} + \vec{k} \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ -2 & 2 \end{vmatrix} =$$

$$= -5\vec{i} - 8\vec{j} + 6\vec{k} = (-5, -8, 6)$$

- Számold ki az alábbi függvény inverzét! $f(x) = \ln(x-3) + 1$ (Az értelmezési tartományokat nem kell megadni!)

$$y = \ln(x-3) + 1$$

$$f^{-1}(y) = e^{y-1} + 3$$

$$y-1 = \ln(x-3)$$

$$f^{-1}(x) = e^{x-1} + 3$$

$$e^{y-1} = e^{\ln(x-3)} = x-3$$

$$x = e^{y-1} + 3$$

2. (4+(1+2+3) pont)

$$f(0) = 1$$

• Legyen $f(x) = 1 - \sin(-2x)$! Számold ki f negyedrendű Taylor-polinomját az $x = 0$ pont körül!

$$f'(x) = -\cos(-2x) \cdot (-2)$$

$$f'(0) = 2$$

$$f''(x) = \sin(-2x) \cdot (-2)^2$$

$$f''(0) = 0$$

$$f'''(x) = \cos(-2x) \cdot (-2)^3$$

$$f'''(0) = -8$$

$$f^{(4)}(x) = -\sin(-2x) \cdot (-2)^4$$

$$f^{(4)}(0) = 0$$

$$f(x) \approx T_4(x) = f(0) + f'(0)x + \frac{f''(0)}{2!}x^2 + \frac{f'''(0)}{3!}x^3 + \frac{f^{(4)}(0)}{4!}x^4 =$$

$$= 1 + 2x + 0x^2 - \frac{8}{6}x^3 + 0x^4$$

• Legyen $f(x) = 4x^2 - 2x^4$

1. Keresd meg az f függvény gyökeit és határozd meg azok multiplicitását!

$$4x^2 - 2x^4 = 2x^2(2 - x^2) = 2x^2(\sqrt{2} - x)(\sqrt{2} + x) =$$

gyök: $x_1 = 0$ $x_2 = \sqrt{2}$ $x_3 = -\sqrt{2}$ $= -2x^2(x - \sqrt{2})(x + \sqrt{2})$

mult: (2) (1) (1)

2. Keresd meg az f függvény szélsőértékeit és határozd meg azok típusát!

$$f'(x) = 8x - 8x^3 = 8x(1 - x^2) = 8x(1 - x)(1 + x) = 0$$

$$x_1 = 0$$

$$x_2 = 1$$

$$x_3 = -1$$

$$f''(x) = 8 - 24x^2$$

$$f''(0) = 8 > 0$$

$$f''(1) = -16 < 0$$

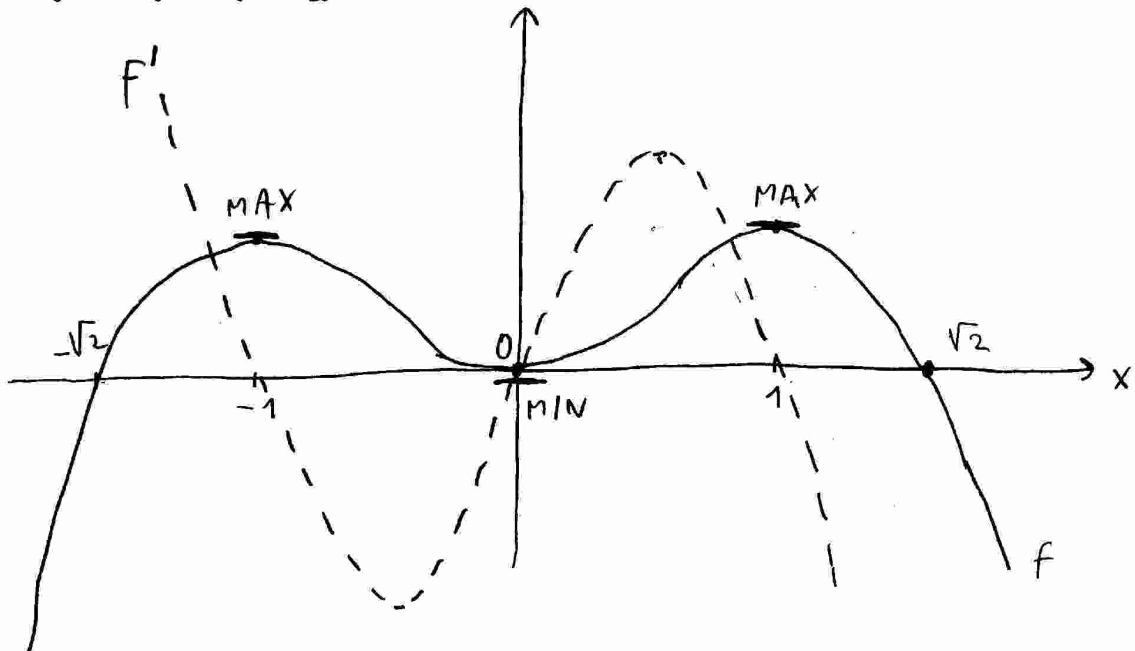
$$f''(-1) = -16$$

MIN

MAX

MAX

3. Rajzold le f -t és f' -t ugyanarra az ábrára!

3. (1+2+3+2+2 pont)

$$\phi\left(\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 4x+2y \\ 2y \end{bmatrix} = A \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$$

Mennyi A ?

$$A = \begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$$

• Keresd meg A sajátértékeit!

$$0 = \det(A - \lambda E) = \begin{vmatrix} 4-\lambda & 2 \\ 0 & 2-\lambda \end{vmatrix} = (4-\lambda)(2-\lambda) - 2 \cdot 0 = \\ = (4-\lambda)(2-\lambda) = 0$$

$$\lambda_1 = 4 \quad \lambda_2 = 2$$

• Keresd meg A sajátvektorait!

$$\begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = 4 \cdot \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$$

$$\begin{cases} 4x+2y=4x \\ 2y=4y \end{cases} \Rightarrow y=0$$

α sajátvektorok

alakja: $\begin{bmatrix} x \\ 0 \end{bmatrix}$, egy ezek közül:

$$\vec{v}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = 2 \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$$

$$\begin{cases} 4x+2y=2x \\ 2y=2y \end{cases} \Rightarrow 2y=-2x \Rightarrow y=-x$$

$$\begin{bmatrix} x \\ -x \end{bmatrix}, \quad \vec{v}_2 = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

• Írd fel $\vec{v} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$ vektort a sajátvektorok lineáris kombinációjaként!

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \alpha \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + \beta \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \alpha + \beta \\ -\beta \end{bmatrix} \rightarrow \begin{cases} \alpha + \beta = 1 \\ -\beta = 1 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} \beta = -1 \\ \alpha = 2 \end{cases}$$

$$\text{tehát } \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} = 2 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + (-1) \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

• Mennyi $A^{33} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$? (A végeredményt nem kell numerikusan kiszámítani!)

$$A^{33} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} = A^{33} \left(2 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + (-1) \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix} \right) = 2 \cdot A^{33} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + (-1) A^{33} \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix} \\ = 2 \cdot 4^{33} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + (-1) \cdot 2^{33} \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

4. ($3 \times 2 + (1 + 3)$ pont) Számold ki a következő függvények deriváltjait!

• 1. $(\sqrt[4]{\operatorname{ctg}(-4x)})' = ([\operatorname{ctg}(-4x)]^{1/4})' =$

$$= \frac{1}{4} [\operatorname{ctg}(-4x)]^{-3/4} \cdot (\operatorname{ctg}(-4x))' =$$

$$= \frac{1}{4} [\operatorname{ctg}(-4x)]^{-3/4} \cdot \left(-\frac{1}{\sin^2(-4x)} \cdot (-4)\right)$$

2. $(\ln(3x) \cos(2x-1))' = [\ln(3x)]' \cdot \cos(2x-1) + \ln(3x) \cdot [\cos(2x-1)]'$

$$= \frac{1}{3x} \cdot 3 \cdot \cos(2x-1) + \ln(3x) \cdot (-\sin(2x-1) \cdot 2)$$

3. $\left(\ln\left(\frac{3-2x}{2+3x}\right)\right)' = \ln'\left(\frac{3-2x}{2+3x}\right) \cdot \left(\frac{3-2x}{2+3x}\right)' =$

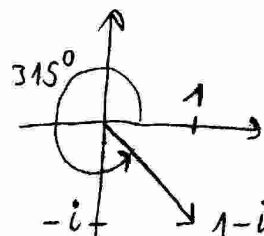
$$= \frac{1}{\frac{3-2x}{2+3x}} \cdot \frac{(3-2x)' \cdot (2+3x) - (3-2x) \cdot (2+3x)'}{(2+3x)^2} =$$

$$= \frac{2+3x}{3-2x} \cdot \frac{-2 \cdot (2+3x) - (3-2x) \cdot 3}{(2+3x)^2}$$

- 1. $z_1 = 1 - i$. Mi z_1 trigonometrikus alakja?

$$z_1 = \sqrt{2} \left(\cos 315^\circ + i \cdot \sin 315^\circ \right)$$

\uparrow $\sqrt{1^2+1^2}$ \uparrow vagy -45°

2. Mennyi $\sqrt[4]{z_1}$?

$$\sqrt[4]{\sqrt{2} \cos 315^\circ + i \cdot \sin 315^\circ} = \sqrt[4]{\sqrt{2} \left(\cos \frac{315^\circ + k \cdot 360^\circ}{2} + i \cdot \sin \frac{315^\circ + k \cdot 360^\circ}{2} \right)}$$

ahol $k=0, 1$

$$w_0 = \sqrt[4]{2} \left(\cos 157,5^\circ + i \cdot \sin 157,5^\circ \right)$$

$$w_1 = \sqrt[4]{2} \left(\cos 337,5^\circ + i \cdot \sin 337,5^\circ \right)$$